

Opłata prenumeracyjna wynosi: a) w Warszawie rocznie rs. 7 k. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kop. 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.) Za odnośnienie do domu dopłaca się 5 (gr. 10) miesięcz.

KRONIKA

Na prowincyi w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartal rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie, za samą opłatą na prowincyi w Królestwie, z dodatkiem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za koperty.

WIADOMOSCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro Św. Cezaryusza Biskupa. Wschód słońca o g. 4 m. 57. — Zach. o g. 7. m. 7.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 415. wprost kościoła XX. Karmelitów.

Dzisiaj rano stopni ciepła 10, wczoraj w poł. ciep. 19. Wysokość wody na Wiśle stóp 3 cali 7.

— Z Petersburga d. 4 (16) sierpnia. —

Przez Dyplomy CESARSKIE, z d. 1-go lipca, Najmilosciwiej mianowani zostali kawalerami: orderu Św. Aleksandra Newskiego: senator, opiekun honorowy Moskiewskiej Rady Opiekuńczej: generał-lejtnant Dymitr Achlestyszew; lejbn-medyk Dworu CESARSKIEGO członek; wojenno-medycznego Komitetu Naukowego, radca tajny, Mikołaj Arendt; oraz orderu Św. Włodzimierza klasy 1-iej, senator, opiekun honorowy, rzeczywisty radca tajny, książę Jan Łabanów-Rostowski.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Rozkaz do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego. w Warszawie, d. 7 (19) sierpnia 1859 r.

I. Przez postanowienie Namiestnika Królestwa. W Deputacji szlacheckiej Gubernii Płockiej. Zatwierdzony: Właściciel dóbr Teofil Żdzarski, członkiem honorowym deputacji. Uwolniony od obowiązków: Na własne żądanie członek honorowy deputacji Włodzimierz Kisielnicki.

II. Przez postanowienie rady administracyjnej. W Wydziale Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowany: Starszy radca Najwyższej Izby Obrachunkowej, rzeczywisty radca stanu Swiderski-Kostiukowski, członkiem Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych.

III. Przez rozporządzenia Kommissji Rządowej i władz oddzielnych. W Wydziale Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowany: były lekarz szpitala S-ej Trójcy w Kaliszu lekarz kl. 2-iej, radca honorowy Kajetan Kostecki, p. o. lekarza powiatu Kaliskiego.

W Zarządzie Głównym Spisu i Zaciągu Wojskowego, mianowany: Dyetaryusz wydziału urlopowanych, przy głównym zarządzie spisu i zaciągu wojskowego Jan Chomiczewski, młodszym urzędnikiem kancelaryjnym w archiwum przy tymże zarządzie.

Namiestnik Królestwa, oświadcza podziękowanie swoje lekarzowi miasta Zakroczymia Antoniemu Wesolowskiemu, za bezpłatne udzielanie w latach 1846—1850 i 1858, pierwszych niezbędnych środków lekarskich chorym wojskowym

2-go batalionu Mochilewskiego pułku piechoty i 1-go połowego Inżynierskiego pułku. (podpisał.)

NAMIESTNIK JENERAL-ADJUTANT
„KSIĄŻĘ GORCZAKOW.”

Panowie Rolnicy widzieć mogą dnia każdego w Redakcyi Kurjera, otrzymane przez to pismo próbki owsa zimowego ze zbioru tegorocznego w dobrach Milejów pod Lublinem, dziedzicznych W. Antoniego Rostworowskiego. Owies ten był posiany w łąkach nad rzeką Wieprzem i przyniósł plonu właścicielowi w przecięciu, po 12 kop. z morga 300-prętowego; zaś wydatek w ziarnie przeszło 2 korce z jednej kopy wynosi. Długość łodygi zerznietej sierpem, zawiera łokci 3½; zaś na pniu, do 4ch łokci dochodzi.

— Dzień onegdajszy liczyć się będzie do znaczących w dziejach rozwoju naszych komunikacji i handlowego ruchu, jako dzień otwarcia bezpośredniego związku między Warszawą a drogami pruskimi. Nowa droga żelazna, oddziela się od Warszawsko-Wiedeńskiej, na stacyi Zabkowie i biegnie do Dąbrowy, na siedm wiorst odległej, wśród kopalni węgla kamiennego i wielkich zakładów hutniczych; z Dąbrowy, przebywa Przemśką czarną, po pięknym moście żelaznym, dochodzi do stacyi granicznej pierwszej klasy w Sosnowcach, na wiorst osm od Dąbrowy oddalonej. Ztąd biegnie jeszcze na Szląsk już gruncie, do stacyi pogranicznej pruskiej w Katowicach, przez most na rzece Brynicy, który pruskie Towarzystwo drogi Górno-Szląskiej zbudowało i dalej tą koleją łączy Warszawę z Berlinem, do którego, przez nowe urządzenie pociągów, w dwadzieścia kilka godzin dostać się będziemy mogli. Koleją tą Górno-Szląską, połączeni jesteśmy ze wszystkimi drogami żelaznymi środkowej i zachodniej Europy. Dawniejsza zaś komunikacja, przez stacye Granica i Szczakowa, łączy nas z austryackimi drogami i włoskimi. Znaczenie nowej drogi żelaznej Zabkowie - Katowickiej tem się jeszcze podnosi, że teraz, unikniemy straty czasu kilkunastu godzin, tak na nudnych formalnościach, drobiazgowych i dokuczliwych, przy przebywaniu granicy i komor celnych austryackich, jak na czekaniu w Wrocławiu lub w Szczakowie na pociąg do dalszej podróży. Wszystkie także transporta towarów, z Hamburga, Anglii, Francji, Pruss i całej zachodniej Europy, dochodzą na teraz będą rychlej i taniej, bo wprost koleją Górno-Szląską, bez niepotrzebnych już turbacji, straty czasu i ciężkich opłat na austriackich komorach celnych, które w Szczakowie tak nam się uczuwać dawały. Z drugiej strony, droga ta przechodząc najważniejsze nasze kopalnie węgla kamiennego, zbliży ten produkt, dziś przy wytrzebieniu lasów i rozwinięciu się fabryk wszelakich, coraz większej nabierający wagi, do Warszawy, do Łodzi i fabrycznego okręgu naszego, czem naturalnie przyczyni się do podniesienia ich działalności.

komitety wystawy rolniczej w Łowiczu.

Podaje do powszechnej wiadomości, że w czasie tegorocznej wystawy rolniczej w Łowiczu, podobnie jak w roku zeszłym odbywać się będzie konkurs Oraczy. Meldować się można w biurze komitetu w Łowiczu od dnia 1 (13) września. Konkurs zaś odbędzie się w d. 8 (20) t. m. W deklaracji wymienić należy, czy Oracz stanie do konkursu z własnym plugiem i sprzężajem, czy też pragnie mieć takowe dostarczone sobie na miejscu.

Przy tej sposobności przypomina komitet szanownym Ziemianom, że przeznaczone na wystawę przedmioty przyjmowane będą w Łowiczu w ciągu dni 1 (13), 2 (14), 3 (15) i 4 (16) września, że spóźnione przesyłki nie będą mogły być uwzględnione przy ocenieniu do nagród, ani też znaleźć miejsca w katalogu wystawy, że wreszcie machiny i narzędzia rolnicze, których ocenienie zawisło od prób z niemi odbytych, już w dniu 3 (15) września powinny być gotowe do wystąpienia pod ocenienie sędziów w Łowiczu.

Co się tyczy inwentarza na wystawę przeznaczanego, meldunek dopełniać można w biurze komitetu w Łowiczu od d. 1 (13) września r. b. samo zaś dostawienie inwentarza nastąpić powinno z rana w d. 7 (19) t. m. — Prezes, radca tajny J. Łaszczyński. — Sekretarz komitetu, O. Flatt.

Dyrektor drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. Zawiadamia, że wedle nowego rozkładu jazdy, ob dnia 14 (26) sierpnia b. r. pociągi wychodzące będą z Warszawy: o godzinie 6ej rano, Szel-

PODRÓŻ NIEWIASTY NA OKOŁO ŚWIATA.

(Dalszy ciąg, patrz Nr. 44 Kr.)

Najciekawszym jest pałac paszy w Mossul o pół mili od miasta położony. Składa on się z kilku budowli stojących w pośród rozległych ogrodów, tem piękniejszych, iż są jedynymi prawie w całej okolicy; daleko bowiem w około nie widać ani jednego drzewa.

Podczas pobytu mego w Mossul przechodziły tamtędy przypadkowo wojska tureckie. Pasza wyjeżdżał tam naprzeciw nich, wszedł później na czele piechoty do miasta, konnica rozłożyła obóz za miastem, przy brzegu Tygru. Wojska te znalazłam daleko lepiej ubrane i wyćwiczone jak te, które widziałam w roku 1842 w Konstantynopolu.

Wypocząwszy nieco ze znojów podróży, pojechałam w towarzystwie pani Rassam i niejakiego pana Ross do ruin leżących z drugiej strony rzeki pod wsią Nebi-Junus, a następnie do 18 mil odległych ruin Tel-Nemrod.

Według podania Strabona, miasto Niniwa by-

ło większe jeszcze jak Babilon. Potrzeba było iść trzy dni, ażeby go na około obejść. Mury warowne, uzbrojone w 500 wież, były na 20 metrów wysokie i tak grube, że trzy wozy mogły wygodnie obok siebie po nich jechać. Miasto to założył król assyryjski Ninus, na 2200 lat przed narodzeniem Chrystusa.

Dzisiaj wszystko ziemią pokryte i tylko rolnik, orząc pole, spotyka gdzieś kawał cegły lub marmuru. Łańcuchy wzgórz, ciągnące się wśród okiem niezmiernie płaszczyzny na lewym brzegu Tygru, pokrywają resztki miasta tego.

W roku 1846, angielskie towarzystwo starożytności wysłało znakomitego uczonego, p. Layarda, do Mossul, w celu robienia tamże poszukiwań. Pierwsza to była próba, i powiodła się jaknajlepiej.

Poprzekopywano w wielu miejscach wzgórza około Nebi-Junus, i natrafiono na przepyszne pałace i komnaty ozdobione rzezbami przedstawiającymi królów, bożków, i wojowników, różne bitwy, pochody tryumfalne, polowania i t. p. Lecz pomimo największej troskliwości, niepodobna było nic od uszkodzenia ochronić.

Skoro odkopano ziemię, natychmiast wszystko pękało i rozsypywało się, a to skutkiem okropnego pożaru, któremu uległo było całe miasto.

Niedaleko Nebi-Junus znajdują się źródła siarczane, wytryskujące w pośród naturalnych sadzawek, które opasano murami. Kto chce mo-

że się bezpłatnie kąpać w tych sadzawkach; naznaczono osobne godziny dla kobiet, osobne dla mężczyzn.

Nazajutrz pojechalismy konno do meczetu El-kosz, stojącego blisko miasta. w którym znajduje się grób Sema, syna Noego. Nie pozwolono nam zająrzeć do tego przybytku.

Trudno sobie wystawić wytrwałość koni arabskich; zrobilismy dnia tego w największym biegu i podczas najsilniejszego upału 40 mil drogi, i nie widać było na nich wielkiego zmęczenia. Mówiono mi, że to jest niczem w porównaniu kursów, jako odbywają konie pocztowe. Stacje pocztowe leżą co 50 do 70 mil ang. Tym sposobem można jechać pocztą z Mossul przez Tokat aż do Konstantynopola. Najlepsze konie arabskie znajdują się w okolicy Bagdadu i Mossulu.

Rozpatrzywszy i wywiedziawszy się w Mossul że mogę odbyć podróż do Persyi z niewielkim niebezpieczeństwem, a przynajmniej z prawdopodobieństwem że przedsięwzięcie to może mi się udać, zaczęłam szukać karawany jadącej do Tauris. Niestety jednakże żadna nie szła wprost tamże, lecz tylko zbaczając i zatrzymując się co chwila. Nie mogłam także mieć nadziei spotkania ani jednego Europejczyka na całej drodze.

Wszystkie te okoliczności nie zachwiały mnie jednakże w mym zamiarze i zgodziłam się z kon-

cug do Stacji Sosnowce, Granicy i Łowicza; o godz. 10 min. 45 rano, osobowy do stacji Sosnowce, Granicy i Łowicza; o godz. 5 po południu, osobowo-towarowy do Piotrkowa i Łowicza. Przychodzić będą do Warszawy: o godzinie 12-ej w południe, osobowo-towarowy z Piotrkowa i Łowicza; o godz. 5-ej po południu osobowy ze stacji Sosnowce, Granicy i Łowicza; o godz. 10-ej wieczór, Szelcug ze stacji Sosnowce, Granicy i Łowicza. Szczegółowe rozkłady jazdy znajdują się na wszystkich stacjach i przystankach.

Gubernator Cywilny Warszawski.

W roku 1812, król Saski jako Książę Warszawski, ofiarował dla kraju Polskiego z własnego w Saksonii zakładu owiec cienkowłnych sztuk 250, z których podług zamiaru ofiarującego, założoną została owczarnia rządowa, dla podniesienia i uszlachetnienia owczarni prywatnych krajowych, i wzbudzenia popędu do ich zakładania.

Cel ten przez dostępną sprzedaż baranów i matek, śpiesznie osiągnął skutek, tak dalece, że owczarnie rządowe dla zadosyć uczynienia wymaganiom kupujących owce, podniesiono w r. 1825 do ilości sztuk 3158 i starano się przez zakup najcenniejszych zagranicznych baranów, zawód owczarni pierwotnych w czystej krwi utrzymać, a nawet coraz bardziej takowy uszlachetniać.

Ta owczarnia rządowa, dopełniwszy w miarę czasu swego przeznaczenia, pierwotnie zmniejszona do ilości sztuk 1500, dziś jest przygotowaną do zupełnej sprzedaży od dnia 22 września (4 października) 1859 r. a to bądź pojedynczymi baranami z wolnej ręki, podług cen stałych, bądź partjami podług woli ubiegających się, przez licytację od cen normalnych, z wolnością bądź zapłacenia całej waluty na raz jeden, bądź z podziałem na raty z opłatą prawnego procentu i postawieniem na to odpowiedniej rękojmi. Ponieważ zaś pożądanem jest, aby owce tak wysoko poprawne i pod względem cienkości wełny zagranicznym nieustępujące, dostały się obywatelom mającym wyższą znajomość chowu owych, przeto zawiadamia o powyższej sprzedaży owiec, interessowanych obywateli ziemskich, że ceny stałe owiec rządowych do sprzedaży przeznaczonych są następujące:

baran elekta	rs. 30
baran klasy I,	rs. 15
matka elekta	rs. 30
matka elekta roczna	rs. 7
matka klasy I,	rs. 9 k. 45
matka klasy II,	rs. 4
jagnię baranek	rs. 2 k. 50
jagnię owieczka	rs. 2 k. 25

Pragnący ubiegać się o kupno tych owiec lub pojedynczych baranów, zgłosić się może, albo wprost do miejsca zakładu owych, to jest do dóbr rządowych Górno i Krajno pod miastem Kielce w Gubernii Radomskiej, albo też do biura Kommissji Rządowej Przychodów i Skarbu, gdzie mu stosowne objaśnienia i informacje udzielone zostaną. — Radca tajny Łaszczyński.

duktorem karawany które miała odejść do *Ravandus*. W chwili odjazdu jednakże ogarnęła mnie niespokojność; bojąc się ażeby dziennik z podróży moich nie przepadł, jeżeli mnie okradną lub zabiją, wyprawiłam wszystkie moje papiery do Europy.

Rozdział XV.

Dnia 9-go lipca wieczorem opuściłam Mossul i udałam się do Kanu położonego o milę od miasta, gdzie zastałam trzech ludzi i kilka sztuk bydła jukowego. Konduktor, nazwiskiem Ali, powiedział mi, że ludzie jego wyruszyli już naprzód z rzeczami i że oczekują na nas w Kanie Nebi-Junus. Wkrótce przybyła reszta podróżnych, których było pięciu; jeden z pomiędzy nich zdawał się być bogaty, gdyż miał z sobą dwóch służących i powracał z pielgrzymki. O godzinie dziesiątej wieczór wyruszyliśmy, i ujechawszy cztery mile drogi, przebyliśmy łańcuch wzgórz, które stanowią linię graniczną pomiędzy Mezopotamią i Kurdystanem.

10-go lipca wieczór jechaliśmy obszerną piękną równiną; księżyc świecił, i chłodził lekki wiaterek. Właśnie chcieliśmy stanąć w tem miejscu, i nie jechać dalej nocą, ponieważ karawana nasza była mała, a Kurdystan źle osławiony. Jechaliśmy cieniem, blisko stert zboża rzędem stojących, gdy nagle wyskoczyło z za stert

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A M E R Y K A.

Lima 12 lipca. Spokojność w Cuzco i okolicy zupełnie przywróconą została, nim jeszcze feldmarszałek San Romano, przybył na pole walki ze swemi wojskami. Już wtedy, kiedy znajdował się w Lampa, naczelnik powstania Zavalles umknął był, a tymczasem prefekt Garmendias dobrowolnie złożył urządowanie, tak że prefekt rządowy Beltra znowu objął kierunek spraw i miasto zajął. Z uwagi że jutro podobny los spotkać może dzisiejszych zwycięzców, ci nie pozwalają sobie wymierzać kary. (St. Am.)

A N G L I A.

Zdaje się, że ministerium angielskie zupełnie jest spokojnie w przedmiocie rezultatów konferencji w Zurychu. Od czasu zawarcia preliminarjów w Villafranca, rząd angielski odrzucił ideę austriacką, że nie można już zakwestjonować tego co postanowionem zostało w tem miasteczku lombardzkim. Ta postawa Anglii, którą do dziś dnia utrzymuje, bardzo jest pożyteczną nie tylko dla Włoch, ale nadto dla pewnych szlachetnych dążeń objawiających się nawet w Wiedniu, gdzie jak słychać, dostrzegają się dają inne już wpływy sprzyjające zdrowej polityce pojednawczej i praktycznej. Słowem, można powiedzieć, że rzeczy układają się pomyślnie, a nawet piękna dają perspektywę na przyszłość. Stosunki między dworami angielskim i francuskim, są dziś bardziej niż kiedy przyjacielskie, a rozległa amnestya udzielona przez cesarza przyłożyła się do uczynienia ich jeszcze serdeczniejszymi.

Londyn 20 sierpnia. Już od niejakiego czasu głoszone tu, że się zawiązało towarzystwo telegraficzne, wstępujące w szranki z pocztą miejscową, chce bowiem otoczyć Londyn siecią drutów dla przesyłania do wszystkich domów depeszy. W tym celu będzie 12,000 akcyi po 5 fun. szt. z których już 10,740 jest rozsprzedanych i na każdą 1 fun. szt. zaliczony. Gorliwie pracują nad urządzeniem 11 biur głównych, z którymi się łączyć będzie 89 stacyi bocznych. Spodziewają się aż 2 stycznia 1860 wszystko ukończyć. Dotąd ułożono pod brukiem ulic, już 6 mil ang. drutu, a po nad dachami rozciągnięto 3 1/2 mili długości drutu, ogół na 26 mil obliczono, ale z czasem i ten pierwotny plan znacznie się rozszerzy. Dyrektorem okrętu *Great Eastern* ofiarował p. Levers 20,000 fun. szt. za jedną podróż do Ameryki tam i na powrót tymże olbrzymem morskim, a gdy na to przystać nie chcieli, dodał jeszcze, że swoim kosztem dostarczy węgli ile na czas podróży będzie potrzeba. Wątpić jednak należy, ażeby dyrektorzy chcieli okręt wynająć, bo ogłosili, że tenże odbędzie przejazdki spacerową dwu dniową z Weimouth, a dopiero między 15 i 20 b. m. do Ameryki popłynie. Tylko pasażerów klasy pierwszej przyjmować będą, a koszt podróży, utrzymania, bez napojów, od 18 do 25 fun. szt. wynosić będą. (Bres. Zlg)

Londyn 20 sierpnia. Królowa i książę małżonek udają się poniedziałek do Aldershot gdzie przenocują a we wtorek do Osborne powrócą. Dnia 29 b. m. rodzina królewska rozpocznie po-

dróż jesienną do Balmoral, dokąd jej zapewne lord Russel towarzyszyć będzie, i jak słychać zamieszka w Abergeldie-Castle, leżącym tuż przy Balmoral, gdzie w latach poprzednich księżna Kent zwykle mieszkała. W dzień urodzin księżnej Kent, królowa i jej małżonek, jak to co rok bywa, wyprawili ucztę dla majtków na jachtach królewskich, dla strażników nadbrzeżnych i piechoty, stojących w East-Cowes, oraz dla robotników w Osborne zatrudnionych. W ogóle było do 600 osób, dla których rozbito namioty na murawie przed mieszkaniem królewskim. Księżna Kent była obecną na uczcie.

Dziś ogłoszono dokładne sprawozdanie o starcie finansów indyjskich z lat 1857 i 1858. Rezultat z niego jest że wydatki wynosiły 38,345,000 f. szt. dochody zaś tylko 25,490,941 f. szt. brakujące 14,945,517 f. szt. dostarczono w drodze pożyczki. W Liverpool ogromny był pożar w magazynach Johnson, gdzie straty na 35,000 f. szt. obliczają. Flota kanałowa dziś ma z Spithead wypłynąć, na wysokości Ushaut przez tydzień krzyżować, a następnie zrobić wycieczkę z której około 20 września powróci. (St. Am.)

A U S T R Y A.

Wiedeń 19 sierpnia. Baron Bruck przedstawił cały szereg rozmaitych projektów finansowych, po których spodziewa się przywrócenia wartości papierom handlowym, dodając oświadczenie, że nie mógłby dłużej pozostać w urzędowaniu gdyby tych projektów nie przyjęto. Książę Paweł Esterhazy miał wczoraj posłuchanie prywatne u cesarza, a następnie długo się naradzał z hr. Rechberg. Powiadają że on stara się nakłonić rząd austriacki do zezwolenia na zwołanie kongresu europejskiego, dla ostatecznego urządzenia sprawy włoskiej, przekonawszy się że Napoleon III również usilnie pragnie zwołania kongresu i niezawodnie przedję czy później takowy zaproponuje. Wiadomość podana przez Borsenhalle, jakoby cesarz Francuzów miał oświadczyć gotowość swoją, do wprowadzenia książąt Toskanii i Modeny mocą oręza do księstw, jest bezzasadną. Nigdy tego cesarz nie oświadczał, chociaż tu sobie tego życzą żeby tak było. Stosunki między wielkimi mocarstwami Niemiec są zawsze na tej samej stopie, ani śladu jakowego zbliżenia się między niemi dopatrzeć się nie można. Podróż cesarza Franciszka Józefa z cesarzową do Ischl jest wcale niepewną, może z niej nic nie będzie.

Wiedeń 21 sierpnia. Obrady nad reformami mającemi nastąpić w administracji cesarstwa postępują naprzód i wkrótce spodziewać się należy ostatecznych rezultatów. Czy takowe odpowiedzą oczekiwaniu, teraz powiedzieć nie można, ale dało się spostrzedz że w ostatnich czasach wpływ małego a silnego stronnictwa dotychczas paraliżującego, już nie jest przeważnym. Zmiana rady państwa na senat, do którego reprezentacje prowincjonalne delegować mają z pośród siebie większej części deputowanych, jest uważana za rzecz już postanowioną i niewątpliwą. Równie pewną ma być rzeczą, że wypracowane w zeszłym roku projekta ustaw prowincjonalnych usu-

wa za wielką osobliwość; można jechać kilka dni nie spotkawszy ani jednego. Wielu też bardzo krajowców, nigdy w życiu drzewa nie widziało. To jeszcze szczęście, że nie brak nigdzie wody, kraj bowiem gęsto poprzerywany rzekami. Góry obok których przejeżdżaliśmy, były nagie i łyse, a w dolinach rosły tylko gdzie niegdzie dzikie karczochy, akanty i nieśmiertelniki.

O godzinie 4 po południu wyruszyliśmy z Selik. Pielgrzym opuścił nas i pozostało w całej karawanie pięciu tylko mężczyzn. Przed zachodem słońca przybyliśmy na wzgórze, z którego spostrzegliśmy rozległe, nierówne i dobrze uprawne pola. Ziemia Kurdystanu daleko lepsza jak ziemia Mezopotamii, kraj daleko więcej zaludniony i wśie gęściej położone.

12-go lipca, odbywszy siedmiogodzinny szybki pochód, znużeni przybyliśmy do przewozu przez rzekę *Badin*. Raffi (1) nasz tak był mały, że mieściło się w niem po dwie tylko osoby lub po jednym koniu na raz. Przeprawa ta zabrała nam przeto cztery godziny czasu.

18-go lipca mieliśmy przez cały dzień bardzo

(1) *Raffi* jest to osobliwszej budowy czółenko, które każda karawana musi z sobą wozic, ażeby mogła przepływać się przez rzeki. Składa się ono z kilku nadętych bukłaków skórzanych, spojenych z sobą za pomocą żerdzi, na które kładą deski.

nięto, a powrócono do dawniejszych ustaw, które zapewne pozyskają najwyższe zatwierdzenie. (Schl. Ztg.)

Wiedeń, 22 sierpnia. Właśnie spełniła się długo czas krążąca pogłoska; hr. Gólurowski został ministrem spraw wewnętrznych. Ma on za sobą opinię doświadczonego i energicznego urzędnika, co w teraźniejszych okolicznościach bardzo jest ważnem. Powołanie ministra domu cesarskiego i spraw zagranicznych hr. Rechberg, na prezesa rady ministrów, każe się domyslać, jak mocno starano się ażeby do rady ministerjalnej wprowadzić zgodność i wzajemne znośnienie się. (Bresl. Ztg.)

E G I P T.

Aleksandrya 5 sierpnia. Dziennik paryżki *Pays* doniósł, że przybycie eskadry angielskiej przed Aleksandryą, nabawiło kraj wielkiej obawy. Chciano to wytłumaczyć, utrzymując że jedynym celem był zamiar uświetnienia odwiedzin spodziewanych, sultana. Jednakże z innej strony za rzecz pewną podają, że Anglia pragnie powiększyć swą flotę na morzu czerwonym, a zarazem swoje garnizony w miejscach gdzie trzyma osady. We wszystkich osadach rozpoczęto roboty ku obronie, podobnie jak w Malcie, Gibraltarze i Korfu. Widać że jedna myśl wszystkiemi zarządza. W Aden i Korfu urządzają się baterie pbrzeżne, opatrzone w działa gwintowane sposobu Armstronga. Flota angielska, skoro się dowiedziała, że sultan Egiptu nie zwiedzi, odpłynęła z pod Aleksandryi. (N. P. Z.)

F R A N C Y A.

Paryż 20 sierpnia. Marszałek Canrobert wyjechał do wód Vichy, a marszałek Niel do Tuluzy, gdzie będzie prezydował w radzie generalnej. Z tego poznać można, że pogłoska o pojedynku między temi marszałkami jest zmysleniem. Tyle tylko zdaje się prawdą, że marszałkowie Regnault de St. Jean d'Angely i Randon, między sobą jako wybrani na sekundantów, już się umawiali, ale cesarz miał pod zagrożeniem swojej nielaski pojedynku zakazać, skutkiem czego marszałkowie poddali się woli cesarza. Canrobert ma przeto zamiar ułożyć obronę i takową wszystkiemi dowódzcom armii zakomunikować. Wczoraj ministwo wojny zawezwało do siebie w interesie służbowym, wszystkich w Paryżu obecnych marszałków. General Schramm odbywa dziś wielki przegląd w szkole oficerskiej. (Bresl. Ztg.)

Zamieszczony onegdaj pod Francją artykuł z *Patrie*, i to co *Ost D. Post* powiedziała o toaście wzniesionym przez Cesarza Napoleona na cześć armii, dostatecznym jest dowodem wyprężonego położenia, a nakoniec artykuł *Ost D. Post* o amnestyi, do reszty usuwa wszelką w tej mierze wątpliwość.

Dziennik austriacki nie mogąc zaprzeczyć ważności tego aktu, widzi w nim powód nieufności dla Europy i ubolewa nad amnestyą, ponieważ ona nadaje rządowi Cesarzowskiemu nową siłę wewnętrzną, której spadkobierca Napoleona Igo, nie zaniedba nadużyć dla doprowadzenia do skutku myśli uniwersalnego panowania, które było zasadniczą ideą pierwszego Cesarza.

złą drogę. Przejeżdżaliśmy przez grzbiet wysokich gór, wokoło nas widać było tylko kamienie i skały. Chociaż wzdłuż całej drogi nie widzieliśmy wsi, musiały jednakże być nie daleko, ponieważ na wielu wzgórzach spotkaliśmy smętarze ocienione dębami. W całym Kurdystanie zakładają smętarce na najwyższych położonych punktach.

14-go lipca wyruszyliśmy już o godzinie 2 po północy. O kilkaset kroków od noclegu, wjechaliśmy w wąwóz, ciągnący się pomiędzy majestatycznymi górami. Szczęściem, że księżyc świecił jak najjaśniej, gdyż inaczej niepodobna było przebyć tej wąskiej i męczącej drogi, prowadzącej pomiędzy ogromnymi skałami. Konie nasze drapały się jak dzikie kozy i pewnym krokiem niosły nas obok okropnych przepaści, u spodu których szumiała rzeka. Postępowaliśmy naprzód w zupełnem milczeniu, tylko stapania koni i spadanie odłamujących się kamieni przerywały ciszę.

Jużesmy z godzinę tak jechali, gdy nagle nagromadziły się nad głowami naszymi czarne deszczowe chmury, zasłoniły księżyc i w mgnieniu oka ogarnęła nas taka ciemność, że na trzy kroki przed sobą nie mogliśmy nic widzieć. Konduktor jadąc naprzód, krzesał co chwila ogień, ażeby chociaż iskierkami oświecić drogę. Nie wiele to jednakże pomagało; nasze zwierzęta zaczynały chwiać się na nogach, potykać się i ślizgać. Musieliśmy zatem przystanąć w miejscu,

W tem ocenianiu amnestyi, więcej jest namiętności niż rozumu, ale właśnie ta namiętność zdradza niebezpieczeństwo obecnego stanu rzeczy.

H I S Z P A N I A.

450 milionów realów przeznaczono na powiększenie marynarki z tej summy 100 milionów użyja na wszelkiego rodzaju roboty w arsenałach morskich, a 350 milionów na zakup dwóch okrętów śrubowych o 90 do 190 armat dziewięciu korwet o 30 do 36 armat i od 20 do 24 armat i narescie trzydziestu mniejszych statków śrubowych. Od roku 1857 marynarka powiększyła się o dwie fregaty, korwetę, sześć brygów, 4 statki nadbrzeżne i 25 mniejszych statków parowych.

Madryt 19 sierpnia. *Gaceta* ogłasza urzędownie że wszyscy urzędnicy, którzy lekając się cholery opuścili swe urzędy, od takowych na zawsze oddaleni być mają. (N. Pr. Ztg.)

P R U S S Y.

Berlin 22 sierpnia. Najnowsze depesze Wiedeńskie mało zaspokoili tutejszą opinię publiczną, a tem samem jeszcze mniej w Wiedniu mogą znaleźć zadowolenie. Wszakże z dotychczasowej administracji państwa pozostają hr. Rechberg, hr. Thun i bar. Bruck, a więc wszyscy ci mężowie stanu, którzy kierowali polityką zewnętrzną, sprawami skarbowymi i duchem oświaty. Minister policyi bar. Kempen, który przez długi czas stawał naprzeciw samowolności innych, ustępuje miejsca baronowi Hubner, który wprowadzi na poselstwie w Paryżu dobrą szkołę do nowego zawodu, ale który już dawniej będąc konsulem w Lipsku, nie wiele zjednał sobie zaufania w opinii publicznej. Rząd francuzki nagli teraz więcej niż dawniej, aby kongres zwołano głównie dla tego, że obrady w Zurych jakby w miejscu stanęły; a jednak Anglia i Prussy oświadczyły, że od rezultatu konferencyi zależeć będzie czyli te mocarstwa do kongresu przystąpią. Rząd francuzki poznawszy teraz dostatecznie usposobienie mocarstw neutralnych pod względem sprawy włoskiej i układu w Villafranca podpisanych, woli za pomocą dzienników wspierać sprawę narodową. Zupenie nową myśl wyraża *Patrie*, żeby Francya zażądała obsadzenia fortec nad rzekami Mincio i Adyga, przez wojska włoskie. (Bresl. Ztg.)

S Z W A J C A R Y A.

Bern, 19 sierpnia. Jeżeli rozszerzane od wczoraj wieści o konferencyach Zurychskich, jakoby zerwane zostały, pokazały się bezzasadne, to przecież dotąd nie można powiedzieć, aby obrady wiele wyżej nad zerem stanęły. Ze strony Austrii jako też Sardynii ma być upór równie zacięty, i już coraz więcej upada nadzieja, że konferencye Zurychskie mogą być układami pokoju. Na to zgadzają się też wiadomości z Włoch. Z Medyolanu pod 16 b. m. piszą, że się teraz na wojnę zanosi. Wszystkie pułki francuzkie, które jeszcze nie przeszły za Mont-Cenis, otrzymały rozkaz powrócenia do Lombardii i Placencji. Że Garibaldi opuścił swój korpus i udał się do Włoch środkowych, miało to mimo odezwy do wojska, wywrzeć jednak wpływ bardzo niekorzystny. Codziennie wielu Włochów środkowych. Jechają za jenerałem do Włoch środkowych. Je-

jak zaczarowani, jedno za drugim, tak jakeśmy jechali.

Dopiero gdy świtać zaczęło, ożyliśmy i wesoło popędziliśmy konie naprzód. Daleko w około, na przepysznym amfiteatrze, widać było tylko zachwycającej piękności góry i wzgórze; z obu stron drogi wznosiły się strome ściany wysokich skał, a olbrzymi kolos u wierzchołka śniegiem pokryty, zdawał się zamykać przed nami drogę. Wąwóz ten nazywa się *Ali-Bag*.

Przez półczwartą godziny szliśmy ciągle pod górę.

W dolinie po drugiej stronie wąwozu widać było szczepy winne, niskie i nędzne.

Nareszcie uderzył nas widok małego miasta *Ravandus*, które chociaż nie jest piękniejsze jak inne miasta tureckie, odznacza się osobiłwstem położeniem. Leży ono na osobno stojącej ostrokończastej górze, otoczone wyższymi jeszcze górami; domy stawiane w kształcie tarasów jeden nad drugim leżących, mają płaskie dachy, ziemią pokryte, co im nadaje podobieństwo do ulic lub do małych placów. Wiele tych dachów służy za ulice domom wyżej położonym i często trudno rozróżnić dach od ulicy. Na wielu tarasach urządzono altany z liści, w których sypiają mieszkańcy. Spód wzgórze otoczony murem warownym.

Gdym spostrzegła z daleka to orle gniazdo, domysliłam się, że stacya ta nie będzie najwygo-

nerał della Marmora ma zamiar odbyć przegląd wojsk stojących na pograniczu Weneckiem, a to skutkiem licznych podanych skarg z powodu niedostatku najpierwszych potrzeb życia. Dopiero od kilku dni tamtejsze wojska otrzymują kawę i cukier, które tam przecież niezbędnymi są do utrzymania zdrowia. Austriacy liczą dotąd 200,000 żołnierza, mają dobre i wygodne kwatery, stoją między Weroną, Vicenzą, Padwą i Bassano wzdłuż stronach obfitujących we wszystko co żołnierzo potrzeba. W prowincyi weneckiej a najbardziej w samej Wenecyi, wzburzenie jest wielkie. List z tamtąd wspomina nawet o niedawnej znakomitej demonstracyi. Tłum patryotów niosący trójkolorową chorągiew, z przypiętą na piersiach kokardą trójkolorową, ciągnął przez ulice, ale wojsko go rozpędziło a 300 z nich aresztowało. Już przeszło 500 w różnych czasach uwięziono. Korrespondencya szczególnie zwraca uwagę na to, że Nobili prawie wszyscy, o tym czasie na wsi bawiący, jednak tego roku pozostali w mieście, aby podzielać cierpienia i nadzieję ludu. Policya z tego względu wielu zapytała, dlaczego pozabawiają się przyjemności pobytu wiejskiego. (Schle. Ztg.)

W Ł O C H Y.

Komendantura wojskowa sardyńska w Medyolanie wezwwała wszystkich Lombardczyków urodzonych w roku 1830, którzy służyli w wojsku austriackim, a teraz do miejsc rodzinnych powrócili, ażeby się stawili przed komendantami swoich prowincyi, którzy ich do właściwych przeznaczają zakładów. Z Brescyi donoszą że to rozporządzenie w równinach przykre zrobiło wrażenie. Narzekają też powszechnie na niebezpieczne drogi dla mnóstwa łotrów. Wiele zbiegów wojskowych włóczęg się napada na podróży całemi bandami. W prowincyi Weneckiej także wiele się namnożyło po wojnie rabusiów, na których ruchome kolumny austriackie polują. (N. Pr. Ztg.)

Florencja 16 sierpnia. Na publicznem posiedzeniu dziś z rana, zgromadzenie odwołanem było do naradzenia się nad mocją margrabiego Ginori, zbytecznem zatem byłoby dodawać, że sala bardzo wcześnie przepełniona była słuchaczami, między którymi odznaczyły się liczne wytworne toalety. Pomimo afrykańskiego upału, który nam dokucza, wszystko co tylko znalazło się we Florencyi najznakomitszego, zebrało się w pysznym salonie *Picciusset* wspaniale przystrojonym i ozdobionym kolorami narodowemi.

Wiadomy jest z dzienników text propozycyi p. Ginori. Propozycja ta nie spotkała żadnej opozycyi w sekcjach i kommissya wybrana do roztrząsania jej, wprowadziła w niej bardzo małe modyfikacje, na które się p. Ginori zupełnie zgodził.

P. Andreucci, sprawozdawca kommissyi, odczytał raport.

„Nie przez uczucie zemsty, zgromadzenie ma wotować tę propozycyę, ale przez prosty wzgląd na niebezpieczeństwa, jakieby wypaść musiały z przyzwania napowrót dawnej dynastyi, która nigdy nie chciała być włoską. Nie idzie tu o jakiegokolwiek uorganizowanie przyszłości naszego kraju, idzie tylko o jego niezawisłości pomyślność. Zresztą dawny monarcha dobrowolnie opuścił Toskanią, nie zostawi-

dniejszą. W samej rzeczy, Ravandus jest jednym z najlichszych miast jakie kiedykolwiek spotykałam. Konduktor nasz zaprowadził mnie do ciemnego mieszkania, w którym siedział na ziemi najbogatszy kupiec w Ravandus, nazwiskiem Mansur, do którego miałam list polecający. Przeczytawszy króciutki ten list, do czego potrzebowałam z pół godziny czasu, wstał i wyrzekł kilka razy: *Salem!* co znaczy: witaj!

Gospodarz mój nie znał żadnego europejskiego języka; mogłam więc tylko za pomocą znaków z nim rozmawiać. Ponieważ nie był żonaty, ulokował mnie przeto u krewnych swoich, gdzie mnie długo oglądano od stóp do głowy z największą ciekawością; tak mi nia dokuczali, że nie mogłam ani jeść, ani spać spokojnie i nie podobna mi było przebrać się. Już od kilku dni nie zmieniałam byłą ubrania, jadąc ciągle w największym upale, w pośród osób nie zachowujących wielkiej czystości, potrzebowałam oczyścić się, a tu ani na chwilę mnie z oka spuściano i patrzano jak na raroga. Gonię spodni domu kazała mi zrobić ciepłą kąpiel, którą przygotowano w brudnym kącie w owczarni, lecz gdy i tu nie chcieli mnie zostawić samą, wolałam nie kąpać się wcale.

(Dalszy ciąg nastąpi).

wszy w niej żadnego reprezentanta, nie ma więc dziś innych praw i tytułów tylko jako pretendent. Za stanowiska obcych mocarstw, kwestya ta łatwa jest także do przedstawienia, Francya, która tak szlachetnie krew dla nas przelewała, nie może zmuszać nas do przywołania tego przeciw któremu walczyla i zapewnienia jakie otrzymujemy ze wszystkich stron, jednogłośnie zaręczają, że cesarz Napoleon nie dopuści żadnej zbrojnej interwencji. W każdym razie nikt nie ma prawa wymagania abysmy sami przykładali się do naszego nieszczęścia. Nam nieskończenie wiele na tem zależy, jest to nieodbitym warunkiem naszego szczęścia, żebyśmy pozostali niezawisłymi, Europie zaś zależy dużo na tem żeby nie rozpalila na nowo ogniska rewolucyi i wiecznej agitacyi i powinniśmy okazać ufność w wysokiej mądrości cesarza Napoleona, który przez traktat zawarty w Villafranca, chciał Włochy samym sobie powrócić i uwolnić je od obcego panowania. (Nord.)

OSTATNIE WIADOMOŚCI.

Aby położyć koniec różnym niepokojącym wieściom, tem większe czyniłam wrażenie, że rzeczywiście konferencye w Zurychu, mające wyrzec o przyszłości, nie przedstawiały dotychczas obrazu jednoci i zgody i powszechnie tracono już nadzieję, żeby do pomyślnego doprowadzić mogły rezultatu, kiedy zwyczajnie tylko po dwóch pełnomocników radziło, pełnomocnicy francuski i austriacki, jak wczoraj zapewniano, odebrali rozkaz, żeby odtąd tylko plenarne konferencye odbywali. Tym sposobem kończy się przykre dla Sardynii położenie, że tylko za pośrednictwem p. Bourqueney porozumiewała się z Austryą, a dla Francji także owa niewłaściwa, bardzo trudna rola, ciągłego pośredniczenia. Co jednak najwięcej znaczy, to jest że teraz konieczne do jakiegoś stanowczego rozwiązania w krótkce przyjs musi. Inną też barwę tymczasem przybrała sprawa Włoch środkowych. Zgromadzenia narodowe, bez względu na misye i intrygi jedne po drugich na jaw występujące, przecięły węzeł tej kwestyi. Ogłosiły bowiem jednogłośnie dynastję dotąd panującą za pozbawioną tronu i na zawsze z kraju wygnaną, a nadto uchwały przyłączenie księstw do Piemontu jako państwa konstytucyjnego i silnego. Dla znalezienia silniejszej jeszcze podstawy swojego bytu na przyszłość, utworzyła się liga obronna między księstwami i legacyami, która najpewniejszym jest środkiem mogącym zapobiedz interwencji zbrojnej, z którejkolwiekby ją zamierzono strony.

Pisma francuskie też co raz wyraźniej zwracają się do zapewnienia, że cesarz Napoleon III, oprócz przyrzeczonego wpływu moralnego do innego się nie posunie. Przyjazd wielkiego księcia Toskańskiego do Paryża, z kąd mylnie donoszono, jakoby wyjechał, gdyż dotąd bawi, zdaje się także stanu rzeczy nie zmienić. Podróż księcia Poniatowskiego, której wielu tylko cel zupełnie prywatny przypisuje, kiedy inni w niej popieranie kandydatury księcia Napoleona chcą widzieć, w żadnym razie nie zmieni postanowienia Toskańczyków; za których przykładem Modena także jednogłośnie przyłączenie do Sardynii na posiedzeniu zgromadzenia narodowego uchwalila. Ale to zawsze sprawy nie rozstrzyga, cierpliwie więc dalszych wypadków oczekiwać należy, lubo sympatya jaką opinia publiczna w Anglii dla Włochów objawia, chociaż słabą pozwała mieć nadzieję, że głos ludów we Włoszech środkowych nad sprawę księząt przeważy.

Paryż, 24 sierpnia. Dzisiejszy Monitor ogłasza: Wskutek rozkazu cesarskiego, żeby stan czynny armii ze strony wojennej na stopę pokoju zredukować, minister wojny polecił, aby z dniem 20 września rozpuścić żołnierzy, którym czas służby z rokiem 1859 się kończy. Oprócz tego mają półroczne otrzymać urlopy ci żołnierze, do których zastosować się da prawo wyjątków według prawa 1832 r. Nakoniec mają otrzymać urlopy wszyscy którzy udowodnią, że dla wspierania rodzin są w domu potrzebni.

Bern 24 sierpnia. Wczoraj odbyła się w Zurychu dwugodzinna konferencya, między pełnomocnikami Austrii i Francji. Wszyscy pełnomocnicy oświadczyli podziękowanie rządowi Zurychskiemu za uprzejme przyjęcie.

Marsylja 28 sierpnia. Cesarz Marokański zachorował, wezwano lekarzów angielskich do niego; w Marokko lękają się zaburzeń, na przypadek śmierci cesarza.

Berlin 24 sierpnia. Król pruski wczoraj na krótko

ka chwilę wstał z łóżka, zmiany w stanie zdrowia nie można dostrzedz.

(Nord. Jour des Déb. St. Anz.)

WIADOMOŚCI O HANDLU ZBOZOWYM.

Gdańsk 20 sierpnia 1859 r. Przez cały tydzień mieliśmy nieznośne na nasz klimat upały. Rzeczki i źródła zaczynają wysychać, a w wielu miejscach daje się czuć brak wody dla bydła.

Targi angielskie lubo nieco wzmocnione, były bez ożywienia i w cenach żadnej nie notujemy odmiany. Żniwa w południowych a częścią i środkowych prowincjach ukończone, dały wypadek pod względem ilości nader mierny, a pod względem gatunku po większej części lichy. Zbiory nader powoli postępują dla niepraktykowanego braku robotnika. Kartofle w ogólności albo się psują albo wysychają.

Na targach francuskich również mało ruchu, ziarno świeże dla lichej kondycyi o 10% taniej od zeszłorocznego odchodzi, ale ze starem wielki jest nacisk na sprzedaż, z powodu robactwa upałammi rozmnożonego. Ciągłe się potwierdza, że tegoroczny zbiór jest o 1/4 do 1/3 od zwykłego mniejszy, a tylko z powodu zapasów dawnych handel się nie ożywia. Na kartofle ciągle zachodzą skargi.

W Hollandyi, Belgii toż samo odrętwienie i brak zupełny spekulacyi.

Na naszej giełdzie obrót był nie wielki. Świeże wielkiej wagi partje po obniżonych cenach znajdowały odbyt. Zboże ze spichrzów jako droższe, z wielką trudnością dawało się umieszczać. Na żyto handel był regularny po cenie stałej 270 gul. za łaszt z wagą 130 fun. W cenach pszenicy nie było zmiany. Sprzedano w ciągu tygodnia łasztów pszenicy 465, żyta 250, jęczmienia 30, owsa 6 2/3, grochu 20. Owios i groch zadowijającej piękności dostawiono.

Placono za łaszt pszenicy wagi hollend. od 127 do 133, guld. prusk. od 360 470, wagi polsk. od 239 do 250, od złp. 28 gr. 22 do złp. 37 gr. 19 za korzec.

Placono za łaszt pszenicy wagi hollend. od 134 og 136 1/2, guld. prusk. od 455 do 495, wagi polsk. od 252 do 257, od złp. 37 gr. 25 do 39 gr. 15 za korzec.

Placono za łaszt pszenicy wagi hollend. 138, guld. prusk. 512, wagi polsk. 260, złp. 41 gr. 8 za korzec.

Placono za łaszt żyta wagi hollend. 130, guld. prusk. 270, wagi polsk. 245, złp. 23 gr. 8 za korzec.

Placono za łaszt owsa świeżego wagi hollend. 80, guld. prusk. 162, wagi polsk. 150, złp. 13 gr. 25 za korzec.

Placono za łaszt grochu wagi hollend. — guld. prusk. og 415 go 360, wagi polsk. — od złp. 27 gr. 3 do złp. 31 za korzec.

W drzewie bardzo znaczne obroty miały miejsce, wszakże po dawniejszych cenach.

Sprzedano okraglaków:

3000	13 1/4	41	po tal. 300 kopa.
900	13	41	„ 360 „
919	14	42	„ 380 „
500	12	46	„ 372 „

belek:

1600	14	32	kubik 9,10
1030	„	28 1/2	„ 9,4
500	13	21	„ 6,8
2400	12 1/3	26	„ 7,10
800	13	26	„ 6,8
1000	13	23	„ 6
1800	13 1/4	27	„ 6
530	14 1/4	26	„ 7,6

murlat:

1100	11 1/11	28	„ 7,4
800	10 1/11	28 1/2	„ 6
1600	8	37	2 tal. 5 sr. gr. sztuka.
992	8 1/10	33	„ 5,10

belek jodłowych:

13 1/4	40	kubik 3,8
--------	----	-----------

kłóców:

1400	14	42	kopa 380 tal.
------	----	----	---------------

belek dębowych:

1600	19 1/2	kubik 16 1/2 sr. gr.
------	--------	----------------------

Przez Toruń przebyło w ciągu tygodnia pszenicy łasztów 256 2/3, żyta 53, jęczmienia 4, grochu 6 1/2, rzepaku 16, belek sosnowych 6388.

Woda z 7 cali zniżyła się do 8 cali pod zero.

Kursa zamian Londyn 198 3/4. Amsterdam 101 3/4. Hamburg 45.

Aleksander Makomski.

Magistrat Miasta Warszawy. Podaje do wiadomości, iż w d. 19 (31) sierpnia r. b. o godzinie 12 w południe punktualnie odbędzie się w sali posiedzeń Magistratu licytacya in minus na rozbiór części domu frontowego w narożniku od ulicy Czystej i Krakowskiego-Przedmieścia w posesyi Nr. 414 w Warszawie, z wymurowaniem parkanu stanowiąc mającego ścianę szczytowa, od summy rs. 1192 kop. 41 3/4 anszlagiem objętej, a do niniejszej licytacyi ustanowionej. Mający przeto zamiar ubiegania się o powyższą entrepryzę, mogą złożyć w czasie i miejscu wyżej oznaczonym, na ręce Prezydenta miasta, opieczutowane deklaracye, napisane podług wzoru niżej zamieszczonego, a w tych wyraźnie literami, bez skrobania, poprawek i przekreśleń wypiszą, za jaką mianowicie summe podejmują się rzeczonyj entrepryzy, nadto do deklaracyi dołączony być winien kwit kassy głównej ekonomicznej, na złożone w teje vadium w ilości rs. 120 i na kosztą rs. 10, które nieutrzymującemu się przy licytacyi natychmiast zwrócone będą. Inne warunki dotyczące tej licytacyi, oraz anszlag, są do przejrzienia każdodziennie, wyjawszy dni świątecznych w Wydziale Administracyjnym.

Warszawa d. 10 (22) sierpnia 1859 r.—Za Prezydenta, Radny Magistratu, N. Jeska.—Za Naczelnika Kancellaryi, Lichtensztejn.

Wiadomości bibliograficzne.

Księgarnia **Henryka Natanson**a przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście w pałacu JW. hrabi Stanisława Potockiego Nr. 17 wprost Kościoła XX. Karmelitów otrzymała **1. Słownik** do K. Korneliusza Neposa biografów i K. Juljusza Cezara Wojny z Gallami ułożony przez Dra A. Jerzykowskiego, 8-ka 1850 r. Cena kop. 50. **2. Mniejsza Grammatyka łacińska** dla klasz niższych i średnich gimnazyalnych wydana przez A. Poplińskiego 4-te poprawione wydanie 8-ka, Poznań 1857 kop. 70. **3. Przykłady do tłumaczenia** z łacińskiego na polski i z polskiego na łaciński do Etymologii łacińskiej grammatyki przez A. Poplińskiego ułożone. Część I. zawierająca regularne formy na Sexte, 12-ka; resztę egzemplarzy **Glinńskiego, Bajarz polski.** Zbiór baśni, powieści i gawęd ludowych 4 tomy. Cena zniżona zamiast rs. 3 rs. 1.50.

Księgarnia, i Skład nut muzycznych **Gustawa Gebethnera** i Spółki przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nr. 415 w pałacu JW. hrabi Stanisława Potockiego, otrzymała następujące nowości: **Miesiąc Maryi**, poprzedzony Modlitwami porannymi, wieczornymi i pomnożony rozmaitem nabożeństwem przez L. E. cena na papierze welinowym k. 52. Toż samo na papierze zwykłym k. 37 1/2. **Klejo-ty poezyi polskiej**, poczet II, z portem Adama Mickiewicza k. 30. Pisma Pauliny z L. Wilkońskiej **Fata Morgana** 2 tomy rs. 2 k. 62 i pół. **Życie Rozalii** siostry miopierdzia z francuskiego oryginału Vice-hrabiego Melun-przedłomaczyl E. G. rs. 1. **Frytlof Saga Skandynawska** Izajasza Tegnera przełożył wierszem Józef Grajnert rubli sreb. 2.

Księgarnia i Skład nut muzycznych **Gustawa Gebethnera** i Spółki, przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nr. 415 w pałacu JW. hr. Stanisława Potockiego, otrzymała następujące nowości: **Duch i Krew** kilka zarysów z życia towarzyskiego przez Adama Pluga trzy tomy rs. 2 k. 50. **Podróż do Włoch**, napisał Józef Kremer, tom 1 z prenumeratą na tomów pięć rs. 10. **Harmonia mów**, albo zlanie ich w jedną to jest: Polska za pośrednictwem Fenickiej powróconej do Familii mów sławiańskich przez Adama Jochera rs. 1 k. 25. Niektóre uwagi nad terapią gruźlicy mianowicie przeciąglej, przez Dra Nikodema Bentkowskiego k. 30.

Księgarnia, i Skład nut muzycznych **Gustawa Gebethnera** i Spółki, przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście Nr. 415 w pałacu JW. hrabi Stanisława Potockiego otrzymała następujące nowości. **Szkic Kaukazu** Michała Botowda Andrzejkowieza dwa tomy rs. 1. **Nowa Lirenka**, Rytm Teofila Lenartowicza, w dwóch częściach z portretem autora rs. 2 kop. 50.

Nakładem **B. M. Woffa** w Petersburgu wyszły nowe dzieła i są do nabycia we wszystkich księgarniach Warszawskich i na prowincyi. **Auto-da-Fé** Komedya w 1-ym akcie. **Szczesna**. Powieść Cyprjana Norwida 8-ka 1859. Cena kop. 60. **Juljana Ursyna Niemcewicza**, Podróż historyczna po ziemiach polskich od 1811 do 1828 r. Wydanie drugie, ozdobione 38 rycinami na stali wielka 8-ka 1859 rs. 10. **Spiewy historyczne**, przez Jul. Urs. Niemcewicza, 16-ka rs. 1 kop. 50. Skład główny powyższych dzieł w księgarni **Henryka Natanson**a przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście w pałacu JW. hrabi Stanisława Potockiego Nr. 17 wprost kościoła XX. Karmelitów.

TEATR WIELKI. Jutro: *Wianki.*